

Franz Gottschalk
Søndre Fasanvej 59, 1. tv
2000 Frederiksberg

Kystdirektoratet
J.nr. 2025 - 14582
Ref. makch
Den 21. april 2026

Dispensation til bekæmpelse af rynket rose inden for strandbeskyttelseslinjen

Ansøgning

Der er søgt om dispensation fra naturbeskyttelseslovens¹ § 15 til fjernelse af rynket rose inden for strandbeskyttelseslinjen på ejendommen matr.nr. 35d, Vormark By, Hesselager, Klintholm Strand 14a, 5874 Hesselager, Svendborg Kommune.

Afgørelse

Kystdirektoratet giver dispensation efter naturbeskyttelseslovens § 65 b, stk. 1, jf. § 15, til det ansøgte.

Dispensationen gælder kun strandbeskyttelseslinjen. Ansøger skal selv undersøge, om projektet kræver tilladelse efter anden lovgivning.

Dispensationen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

Lovgrundlaget for afgørelsen fremgår af bilag 1.

Vilkår for dispensationen

Dispensationen er meddelt på følgende vilkår:

- Arealerne skal reetableres hvis nødvendigt efter kørsel og gravning, således landskabets hidtidige karakter genskabes.
- Fjernet plantemateriale skal køres bort til en placering uden for de strandbeskyttede arealer.

Afgørelsen kan påklages

Afgørelsen kan påklages inden for fire uger.

Dispensationen må ikke udnyttes før klagefristen er udløbet. Hvis der bliver klaget over afgørelsen, er dispensationen ikke gældende før klagesagen er færdigbehandlet. Kystdirektoratet giver direkte besked til ansøger, hvis der bliver klaget over afgørelsen.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 927 af 28. juni 2024 om naturbeskyttelse.

Klagevejledning fremgår af bilag 2.

Redegørelse for sagen

Der er ansøgt om at fjerne rynket rose på et areal der er ca. 300 m² beliggende inden for strandbeskyttelseslinjen. Nedenfor er matriklen afbilledet (figur 1) med strandbeskyttelseslinjen (orange prikmarkering), området hvor der skal ske bekæmpelse og fjernelse af rynket rose er indtegnet (mørkt felt), indtegningen er baseret på oplysningerne fra en telefonsamtale mellem ansøger og Kystdirektoratet:

Ansøger har yderligere oplyst til sagen, at:

- beplantningen af rynket rose har "indtaget" hele stranden
- projektet gennemføres med minigraver, og rodnettet skal også fjernes herved.

Vurdering efter lovgivning om international naturbeskyttelse

I behandlingen af en ansøgning om dispensation fra strandbeskyttelseslinjen skal Kystdirektoratet vurdere, om det ansøgte kan påvirke Natura 2000-områder eller dyre- og plantearter på habitatdirektivets bilag IV. Læs evt. mere herom i bilag 1.

Natura 2000

Det ansøgte ligger delvist inden for Natura 2000-område nr. 118, Søer ved Tårup og Klintholm. Natura 2000-området omfatter habitatområde nr. 102. I havet umiddelbart ud for ejendommen ligger Natura 2000-område N116 Centrale Storebælt og Vresen, der indeholder habitatområde nr. 100 og fuglebeskyttelsesområde nr. 73 og 98. Det nærmeste fuglebeskyttelsesområde er nr. 73, der ligger ca. 4 km øst for projektområdet.

Udpegningsgrundlaget for Natura 2000-områderne ses i bilag 3.

Det fremgår af Natura 2000-planen for N118, at områder er specielt udpeget for at beskytte bestanden af klokkefrø og stor vandsalamander, samt de mange rentvandede søer af typen kransnålalge sø og næringsrig sø.

Den nærmeste kortlagte sø er ca. 200 m mod syd, hvor der er kortlagt en kransnålalge-sø (3140) i moderat tilstand.

Et lille område af den ansøgte matrikel er kortlagt med den lysåbne habitatnaturtype strandvold med flerårige planter (1220) i moderat tilstand. Det fremgår af Natura 2000-planen, at dette bl.a. er pga. tilgroning med vedplanter og invasive arter.

I Natura 2000-handleplanen fremgår det, at der skal iværksættes en bekæmpelse af invasive arter, og at der i det ansøgte område er tale om rynket rose på strandvold.

Det er Kystdirektoratets vurdering, at det ansøgte ikke i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke Natura 2000-området væsentligt negativt. Ved vurderingen er der særligt lagt vægt på, at der er ansøgt om dispensation til fjernelse af den invasive art rynket rose, hvilket vil have en positiv effekt på den kortlagte lysåbne habitatnaturtype strandvold med flerårige planter. Det ansøgte vil således efter Kystdirektoratets vurdering have en delvist positiv påvirkning på de naturtyper, levesteder og/eller arter, som området er udpeget for at bevare, og der er derfor ikke behov for en nærmere konsekvensvurdering.

Bilag IV-arter

På baggrund af et generelt kendskab til bilag IV-arters forekomst i Danmark og deres valg af levested samt gennemgang af offentlige databaser, vurderer Kystdirektoratet, at lokaliteten ikke er et potentielt levested for bilag IV-arter.

Der er på arter.dk registreret observationer af følgende arter i de to nærmeste 10x10 km kvadrater: klokkefrø, stor vandsalamander, marsvin, springfrø, odder, spidssnudet frø, barnæser, markfirben, natlyssværmer, og 7 arter af flagermus.

Det ansøgte projekt påvirker hverken søer, vandløb eller havet, hvorfor det vurderes ikke at have en negativ påvirkning på klokkefrø, stor vandsalamander, marsvin, springfrø, odder, spidssnudet frø, og barnæser.

Da der hverken fjernes bygninger eller fældes gamle træer i forbindelse med det ansøgte, er det Kystdirektoratets vurdering, at det ikke vil have en negativ påvirkning på de arter af flagermus der måtte være i området. Markfirben foretrækker områder med sydvendte skrånninger, hvor der er løst sandjord at grave æg ned i, samt vegetationsfrie pletter de kan sole sig på. Det bemærkes at det ansøgte område er tæt bevokset med bl.a. rynket rose, hvorfor det vurderes ikke at være et potentielt levested for markfirben.

Kystdirektoratet vurderer på denne baggrund, at det ansøgte projekt ikke vil medføre beskadigelse/ødelæggelse af plantearter eller yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV.

Begrundelse for afgørelsen

Det ansøgte ligger inden for strandbeskyttelseslinjen og forudsætter derfor dispensation efter naturbeskyttelsesloven.

Kystdirektoratet bemærker, at midlertidige terrænændringer og fjernelse af beplantning inden for strandbeskyttelseslinjen som udgangspunkt ikke kræver dispensation. Der er dog i den pågældende sag tale om rydningsarbejde/opgravning på et areal, hvor der fremgår kortlagt habitatnatur, hvorfor det alligevel er dispensationskrævende.

Kystdirektoratet vurderer, at maskinel bekæmpelse af rynket rose ikke udgør en væsentlig forringelse af kystlandskabets fremtræden. Kystdirektoratet vurderer, at projektets karakter, i det konkrete tilfælde, er til gavn for områdets fremtidige naturmæssige status og landskabelige fremtræden.

Der er i afgørelsen lagt vægt på, at indgrebet er en naturforbedring, der er med til at begrænse den hastige udbredelse af rynket rose, som udgør et betydeligt problem i kystlandskaberne.

Kystdirektoratet finder, at den ansøgte naturpleje (fjernelse af en invasiv art) udgør et særligt tilfælde, der kan føre til en dispensation fra strandbeskyttelseslinjen. Der sættes vilkår om, at indgrebet med den valgte metode ikke må medføre permanente terrænændringer.

Direktoratet bemærker, at nødvendige opfølgende bekæmpelsesarbejder med håndholdt udstyr på samme arealer er omfattet af dispensationen.

Kystdirektoratet har vurderet det ansøgte i forhold til international lovgivning om naturbeskyttelse og konkluderet, at der ikke er hensyn, der taler afgørende imod det ansøgte. Se afsnittet "Vurdering efter lovgivning om international naturbeskyttelse".

Kystdirektoratet giver på denne baggrund dispensation til projektet som beskrevet.

Med venlig hilsen

Martin Kangas Christensen
Kystdirektoratet
makch@kyst.dk

Bilagsliste:

- Bilag 1: Lovgrundlag
- Bilag 2: Klagevejledning
- Bilag 3: Udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området

Afgørelsen er også sendt til:

- Svendborg Kommune, svendborg@svendborg.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Svendborg, dnsvendborg-sager@dn.dk
- Friluftsrådet centralt, fr@friluftsradet.dk
- Friluftsrådet, Kreds Sydfyn, sydfyn@friluftsradet.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk og dof@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening Svendborg, svendborg@dof.dk
- Dansk Botanisk Forening, Fynskredsen, nbu_fyn@botaniskforening.dk
- Svendborg Museum, info@svendborgmuseum.dk
- Foreningen for Bygnings- og Landskabskultur for Sydfyn, o.ostergaard@gmail.com;
- Dansk Kano og Kajak Forbund, miljo@kano-kajak.dk
- Danmarks Jægerforbund, sager@jaegerne.dk

Afgørelsen offentliggøres desuden på Kystdirektoratets hjemmeside, www.kyst.dk.

Bilag 1: Lovgrundlag

Naturbeskyttelsesloven

Af naturbeskyttelseslovens² § 15 fremgår, at der ikke må foretages ændringer i tilstanden af strandbredder eller af andre arealer, der ligger mellem strandbredden og strandbeskyttelseslinjen. Formålet med bestemmelserne om strandbeskyttelse er at sikre, at arealerne nær kysten bevares så uberørte som muligt. Hermed varetages landskabelige, biologiske og rekreative hensyn.

Forbuddet mod tilstandsændringer betyder bl.a., at der ikke må opføres bebyggelse, foretages terrænændringer eller etableres beplantning inden for strandbeskyttelseslinjen. Der må heller ikke etableres hegn, placeres campingvogne og lignende, og der må ikke foretages udstykning, matrikulering eller arealoverførsel, hvorved der fastlægges skel.

En række ændringer er dog umiddelbart undtaget fra forbuddet. Undtagelserne fremgår af lovens §§ 15 a og 15 b. Kystdirektoratet har desuden mulighed for at dispensere til visse anlæg, eller hvis der er tale om et særligt tilfælde, jf. lovens § 65 b.

Af hensyn til de nationale interesser, der er knyttet til kystområderne, administreres bestemmelserne om strandbeskyttelse meget restriktivt. Der dispenseres desuden kun, når dispensationen vil være uden konsekvenser for den fremtidige administration af strandbeskyttelseslinjen.

Lovgivning om international naturbeskyttelse

Ifølge habitatbekendtgørelsen³ skal Kystdirektoratet, før der gives dispensation fra strandbeskyttelseslinjen, vurdere om det ansøgte i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt (en væsentlighedsvurdering). Direktoratet vurderer i den forbindelse, om det ansøgte kan påvirke områdets naturtyper og levesteder samt de arter, som området er udpeget for at bevare. Hvis det ikke kan udelukkes, at det ansøgte kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område. Viser vurderingen, at projektet vil skade det internationale naturbeskyttelsesområde, kan der ikke meddeles dispensation til det ansøgte.

Kystdirektoratet er desuden forpligtet til at varetage beskyttelseshensyn til en række dyr og planter (arter på habitatdirektivets bilag IV) over alt i landet, det vil sige uanset om de forekommer inden for et af de udpegede Natura 2000-områder eller udenfor. Der kan ikke gives dispensation fra strandbeskyttelseslinjen, hvis det ansøgte kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for de pågældende dyrearter eller ødelægge de pågældende plantearter.

² Lovbekendtgørelse nr. 927 af 28. juni 2024 om naturbeskyttelse.

³ Bekendtgørelse nr. 1098 af 21. august 2023 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Bilag 2: Klagevejledning

Kystdirektoratets afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentliggjort på vores hjemmeside, regnes fristen dog altid fra offentliggørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- adressaten for afgørelsen
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører
- offentlige myndigheder
- en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Der klages via Klageportalen, der kan findes på www.naevneneshus.dk, eller alternativt på www.borger.dk og www.virk.dk. Der logges ind med MitID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen.

Det koster 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer i gebyr at indgive en klage. Betaling foregår via Klageportalen.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis man ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal man sende en begrundet anmodning til Kystdirektoratet. Kystdirektoratet videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt anmodningen kan imødekommes.

Fristen for eventuelt søgsmål ved domstolene er 6 måneder, jf. § 88, stk. 1, i naturbeskyttelsesloven.

Bilag 3: Udpegningsgrundlag for Natura 2000-område N118 Søer ved Tårup og Klintholm og N116, Centrale Storebælt og Vresen

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 102		
Naturtyper:	Strandvold med enårige planter (1210)	Strandvold med flerårige planter (1220)
	Kystklint/klippe (1230)	Kransnålalge-sø (3140)
	Næringsrig sø (3150)	Kalkoverdrev* (6210)
Arter:	Klokkefrø (1188)	Stor vandsalamander (1166)

Naturtyper og arter, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver, at der er tale om en prioriteret naturtype. Udpegningsgrundlag for habitatområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 100		
Naturtyper:	Sandbanke (1110)	Lagune* (1150)
	Bugt (1160)	Rev (1170)
	Strandvold med enårige planter (1210)	Strandvold med flerårige planter (1220)
	Kystklint/klippe (1230)	
Arter:	Marsvin (1351)	

Naturtyper og arter, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver, at der er tale om en prioriteret naturtype. Udpegningsgrundlag for habitatområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

Udpegningsgrundlaget er gennemgået i 2018-22. Naturtypen enårig vegetation på stenet strandvold (1210) er ikke til stede i habitatområde H100. Naturtypen gennemgås derfor ikke yderligere.

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 73	
Fugle:	Edderfugl (T)

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 98		
Fugle:	Edderfugl (T)	Klyde (Y)
	Dværgterne (Y)	Splitterne (Y)
	Fjordterne (Y)	Havterne (Y)

Fugle, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. I parenteserne står "T" for trækfugl og "Y" for ynglefugl. Udpegningsgrundlag for fuglebeskyttelsesområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

(fra [Natura 2000-planen 2022-27](#))